

به نام پروردگار مهربان

ویژه کنکور ۹۹

مهروماه

فلسفه و منطق

جامع کنکور (واصلاً)

دهم، یازدهم و دوازدهم ۴۱۰۰ تست

• سید حسام الدین جلالی طهرانی

• حسام الدین اژدری

مقدمه

سارتر، فیلسوف عزیز فرانسوی، وقتی دور از سیمون، فیلسوف عزیز دیگر فرانسوی، بود در نامه‌ای برای او نوشت: «چقدر به منطقت می‌بالی، همه چیز را با منطق رد می‌کنی! نامه‌هایت بحث‌هایی ابلهانه و آمیخته به ادویه «در نتیجه» و «بنابراین» است، که مرا از هر گونه لذت احتمالی در خواندنشان محروم می‌کند. پس منطق را رها کن! منطق هیچ‌گاه کسی را حتی یک قدم هم جلو نبرده است. سعی کن به همان اندازه از تناقض‌ها هم دوری کنی، اما اگر تصادفاً با یکی از آن‌ها برخورد کردی، نترس گازت نمی‌گیرند. از آن‌ها زیاد است... یادت باشد منطق نان روز روشن‌فکران ناپارور است.»

فهمیدن جمله‌های بالا از سارتر، شاید کمی سخت باشه، ولی زندگی کردنش خیلی سخت‌تره... سارتر داره می‌گه درسته که منطق به هیچ دردی نمی‌خوره اما به همه دردهامون می‌خوره... همین خودش یه تناقضی می‌شه که به قول خودش نباید ازش بترسیم چون گازمون نمی‌گیره... یادت باشه تناقض حل‌شدنی نیست... پس اگر یه جایی تو زندگیت به تناقض رسیدی... عقلت یه چیز گفت و دلت یه چیز دیگه (یه دل می‌گه برم برم یه دلم می‌گه نرم نرم... 😊) آسمون و زمین رو به هم نیاف... الکی هم اعصابت رو خرد نکن... خلاصه با تناقضات نجنگ... در صلح باش...

خب بگذریم از این پند فلسفی سارتر، بریم سراغ کتاب خودمون... که بی‌ربط هم به پند فلسفی سارتر نیست... تناقض فلسفه و منطق کنکور...

فلسفه و منطق کنکور توی نظام قدیم یه غول بود واقعاً؛ طوری که از سال ۹۱ تا ۹۷ هیچ‌کسی نتونست اون رو ۱۰۰ بزنه... ۹۸ هم که سال اول نظام جدید بود همین‌طور... اما امسال این دوست عزیزمون یه برگ دیگه برامون رو کرده و اونم اینه که کتاب‌های درسی عوض شدن و هیچ کنکوری تا حالا از این منابع برگزار نشده... این خودش کار رو سخت‌تر می‌کنه... اما خب تخصص ما، صلح با تناقض‌هاست... دیگه کنکور، اونم فلسفه و منطق که چیزی نیست...

بین بچه خوب!

برای اینکه بتونی با این درس تو صلح بیفتی باید خوب درس رو بفهمی و حسابی حسابی تست بزنی و تمرین کنی... نه یکی، نه دو تا، نه سه تا... چهارهزارتا...

بله... ۴۰۰۰ تست برات آوردیم که از هر چیزی بی‌نیازت کنه... تازه تست‌های ما گارانتی هم دارن... یعنی تضمین می‌کنیم اگر همه تست‌ها را با دقت بزنی و تحلیل کنی، یه سر و گردن از بقیه توی کنکور بالاتری...

اما برای فهمیدن چی؟ باید متن کتاب درسی رو خوب خوب تحلیل کنی... ما این کار رو برات کردیم... اما اینجا نه... چون دیگه حجم کتاب بهمون اجازه نمی‌داد از بس که تست داشتیم؛ برای همین یه درسنامه خلاصه نموداری از هر درس آوردیم و درسنامه کامل و مفصل رو بردیم توی کتاب عزیز لقمه طلایی فلسفه و منطق

این یعنی لقمه طلائی، برای صلح با درس و کتاب جامع، برای صلح با تست طراحی شده...
اینم بگم که تصمیم به جدا کردن این دوتا از هم تو این وضع اقتصادی، خیلی به نفع شما شد...
تازه یه خبر بهتر، اونم اینکه داریم یه سری فیلم آموزشی ضبط می‌کنیم مثل کلاس درس، که می‌زاریم تو سایت مهروماه و
جاهای دیگه تو فضای مجازی ...
دیگه واقعا چیزی کم نداشتیم براتون ... تست، درسنامه، فیلم آموزشی و ...
خلاصه که این گوی و این میدان... بهترین ابزارها رو داری تا بتونی یه صلح تاریخی توی زندگی بسازی... برو ببینم چی کار می‌کنی...
رفقای قبلیمون هم که توی کنکورهای سال‌های قبل با روش این کتاب با فلسفه و منطق به صلح رسیدن از تجربه هاشون
برات نوشتن...
یادت نره اونا رو هم بخونی...

تشکر و تقدیم

خب! این قسمت آخر معمولاً برای بچه‌ها خیلی مهم نیست ولی برای من خیلی مهمه ...
■ تشکر اول با افتخار تقدیم می‌شه به همه مهروماهی‌ها، هم کوچه صابری‌ها، هم کوچه مینایی‌ها...
■ تشکر دوم با افتخار تقدیم می‌شه به همه همکاران تألیف این کتاب، دمتون گرم، خیلی زحمت کشیدین...
■ تشکر سوم با افتخار تقدیم میشه به دو تا رفیق خوبم که همیشه حمایت کردند، استادان محسن بهادر و محمدجواد حیدر
■ تشکر چهارم با افتخار تقدیم می‌شه به خانواده کوچک و مهربون و صمیمی جلالی طهرانی 😊 این قدر که صبورن...
اما موند تقدیم... این کتاب رو با همه کم و کاستی‌هاش تقدیم می‌کنم به «مامانم»
راستی اگر با من کاری داشتین یا خواستین رفع اشکال کنین یا خواستین مشکلات کتاب رو بهم بگین، می‌تونید من رو با
آی دی @jalaliphilologic توی شبکه‌های اجتماعی پیدا کنین.

حرف آخر:

«به می عمارت دل کن که دین جهان خراب / بر آن سر است که از خاک ما بسازد خشت»

ارادتمند

سید حسام‌الدین جلالی طهرانی

فهرست

۲۱۹ درس ۷: ابزارهای شناخت

۲۲۹ درس ۸: نگاهی به تاریخچه معرفت

۲۴۲ درس ۹: چیستی انسان

۲۵۱ درس ۱۰: انسان، موجود اخلاق‌گرا

فلسفه (۲) (پایه دوازدهم)

۲۶۲ درس ۱: هستی و چیستی

۲۷۱ درس ۲: جهان ممکنات

۲۷۸ درس ۳: جهان علی و معلولی

۲۸۶ درس ۴: کدام تصویر از جهان؟

۲۹۳ درس ۵: خدا در فلسفه (۱)

۳۰۱ درس ۶: خدا در فلسفه (۲)

۳۰۹ درس ۷: عقل در فلسفه (۱)

۳۱۸ درس ۸: عقل در فلسفه (۲)

۳۲۶ درس ۹: آغاز فلسفه در جهان اسلام (۱)

۳۳۵ درس ۱۰: فلسفه در جهان اسلام (۲)

۳۴۴ درس ۱۱: دوران متأخر

۳۵۳ پاسخنامه تشریحی

۵۳۷ پاسخنامه کلیدی

منطق (پایه دهم)

۸ درس ۱: منطق، ترازوی اندیشه

۲۱ درس ۲: لفظ و معنا

۳۵ درس ۳: مفهوم و مصداق

۴۹ درس ۴: انواع و شرایط تعریف

۶۴ درس ۵: اقسام استدلال و کاربردهای آن

۸۵ درس ۶: قضیه حمله

۹۹ درس ۷: احکام قضایا

۱۲۰ درس ۸: قیاس اقترانی

۱۳۹ درس ۹: قضیه شرطی و قیاس استثنایی

۱۵۳ درس ۱۰: سنجشگری در تفکر

فلسفه (۱) (پایه یازدهم)

۱۶۰ درس ۱: چیستی فلسفه

۱۷۱ درس ۲: ریشه و شاخه‌های فلسفه

۱۸۰ درس ۳: آغاز تاریخی فلسفه

۱۹۰ درس ۴: فلسفه و زندگی

۲۰۰ درس ۵: زندگی براساس اندیشه

۲۱۰ درس ۶: امکان شناخت

پرسش‌های چهارگزینه‌ای

۳۵۱. کدام گزینه درباره مفهوم درست است؟

- (۱) بر مصداق خارجی دلالت دارد.
- (۲) معنای وضع شده برای یک لفظ است.

۳۵۲. مفهوم چیست؟

- (۱) لفظی است که می‌تواند مصداق داشته باشد.
- (۲) شیئی است که معنای آن روشن است.

۳۵۳. افراد یا اشیا بی که الفاظ برای آن‌ها به کار می‌روند و معنای کلمات هستند.

- (۱) مصداق - مفهوم
- (۲) جزئی - کلی
- (۳) مفهوم - مصداق
- (۴) کلی - تعریف

۳۵۴. کدام مفهوم از نظر تعداد مصداق با بقیه مفاهیم متفاوت است؟

- (۱) حضرت علی (ع)
- (۲) خدا
- (۳) رسم شاهنامه
- (۴) خورشید

۳۵۵. کدام گزینه درباره مفهومی که جزئی نیست، درست است؟

- (۱) فرض افراد متعدد برای آن محال است.
- (۲) می‌تواند فقط یک مصداق داشته باشد.
- (۳) در نسبت‌های چهارگانه جایگاهی ندارد.
- (۴) در تعریف، غیرقابل استفاده است.

۳۵۶. درباره مفاهیم کلی نمی‌توان گفت:

- (۱) می‌توانند مصداق‌های متعدد متناهی داشته باشند.
- (۲) نسبت‌های چهارگانه از مقایسه این مفاهیم به وجود می‌آیند.
- (۳) می‌توانند قابلیت صدق بر افراد متعدد را نداشته باشند.
- (۴) می‌توانند مانند مفهوم جزئی، یک فرد داشته باشند.

۳۵۷. واژه «وقت» در عبارت‌های «یک وقت لب به سیگار نزن» و «وقت آن رسیده است که برای کنکور درس بخوانیم» کلی است یا جزئی؟

- (۱) کلی - کلی
- (۲) کلی - جزئی
- (۳) جزئی - جزئی
- (۴) جزئی - کلی

۳۵۸. در کدام گزینه همه مفاهیم جزئی هستند؟

- (۱) سناره - غزل - معلم - عدالت
- (۲) سه‌ضلعی - سینما - مسجد - کتاب
- (۳) شعر - دایره - کتاب - ساعت مچی
- (۴) لباس - سبز - تضاد - پیامبر

۳۵۹. در کدام گزینه همه مفاهیم جزئی هستند؟

- (۱) حافظ زمانه - سعدی شیرازی - کنکور ۹۸
- (۲) میز قهوه‌ای - کتاب منطق - برج میلاد
- (۳) کاخ سفید - پلاک ۲۴ خیابان هفتم - ایران
- (۴) کره زمین - کپکشان راه شیری - قمر سیاره مشتری

۳۶۰. در کدام گزینه مفهوم جزئی وجود دارد؟

- (۱) دل در بر و می بر کف و معشوق به کام است
- (۲) از خود بطلب کز تو جدا نیست خدا
- (۳) آمد سحری ندا ز میخانه ما
- (۴) ای چرخ فلک خرابی از کینه توست

۳۶۱. بهترین پاسخ به سؤال «چرا مفهوم جزئی در منطق اهمیت زیادی ندارد؟» کدام است؟

- (۱) زیرا در مقابل مفهوم کلی قرار دارد.
- (۲) زیرا مفهوم جزئی بیش از یک مصداق ندارد.
- (۳) زیرا نمی‌توان مفاهیم متعددی برای آن فرض کرد.
- (۴) زیرا نمی‌توان به کمک آن چیزی را تعریف کرد.

۳۶۲. مفهومی که در خارج یک مصداق دارد است؛ مانند

- (۱) کلی یا جزئی - خدا یا تنها پیراهن من
- (۲) جزئی - ضامن آهو
- (۳) کلی یا جزئی - فاتح خیبر یا امریکای شمالی
- (۴) جزئی - دماوند

۳۶۳. در مورد مفاهیم جزئی می‌توان گفت:

- (۱) تنها راه شناخت آن‌ها، نشان دادن مصداق آن‌هاست.
- (۲) در منطق بیش از بقیه مفاهیم مورد توجه هستند.
- (۳) در برخی از تعاریف از آن‌ها استفاده می‌شود.
- (۴) در نسبت‌های چهارگانه جایگاهی ندارند.

۳۶۴. اگر مفهومی هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد، آن‌گاه

- (۱) حتماً جزئی است - حتماً جزئی است
- (۲) احتمالاً کلی است - حتماً جزئی است
- (۳) حتماً کلی است - احتمالاً جزئی است
- (۴) احتمالاً جزئی است - احتمالاً کلی است

۳۶۵. کلمات مشخص شده در کدام گزینه جزئی هستند؟

- (۱) اینکه در انتخابات امسال چه کسی رئیس جمهور ایران می‌شود به عوامل متعددی وابسته است.
- (۲) تعجب می‌کنم از اینکه شما بهترین اساتید را دارید، اما باز هم نمره‌هایتان پایین است.
- (۳) نام و نام خانوادگی هر فرد از والدین او به ارث می‌رسد؛ اما رفتار و سرنوشت را باید خودت بسازی.
- (۴) وقتی دارم با تو صحبت می‌کنم بهتر است حواست پیش من باشد، نه آقای اکبری.

۳۶۶. در کدام گزینه مفهوم جزئی وجود ندارد؟

- (۱) منظومه شمسی - قبله - مهر و ماه
(۳) کتاب داستان دوستم - قمر سیاره زمین - نماز شب

- (۲) امام معصوم - فیزیکدان برجسته - کعبه
(۴) زبان عربی - دعای کمیل - خانه خدا

۳۶۷. کدام گزینه مفهومی کلی است؟

- (۱) سلمان فارسی (۲) رود ارس

- (۳) کشتی سانچی (۴) حیوان شیهه‌کشنده

۳۶۸. امکان ندارد که یک مفهوم کلی و یک مفهوم جزئی

- (۱) هر دو مصداق یکسانی داشته باشند.

- (۲) هر دو مصداق نداشته باشند.

- (۳) هر دو یک مصداق داشته باشند.

- (۴) هر دو مصداق مختلفی داشته باشند.

۳۶۹. کدام یک از مفاهیم زیر کلی است؟

- (۱) میدان آزادی (۲) دماوند

- (۳) خانه ما (۴) دریای خزر

۳۷۰. «سر در باغ ملی» یک مفهوم

- (۱) کلی است که یک مصداق دارد و نمی‌تواند مصداق دیگری داشته باشد.

- (۲) جزئی است که می‌تواند مصداق دیگری هم داشته باشد.

- (۳) جزئی است، چون با بیش از یک مورد مطابق نمی‌شود.

- (۴) کلی است، چون با بیش از یک مورد مطابق نمی‌شود.

۳۷۱. با توجه به متن زیر کدام گزینه درست است؟

«در سال ۱۳۹۲ یازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران برگزار شد و در روز ۲۴ خردادماه، دکتر حسن روحانی به‌عنوان رئیس‌جمهور ایران با ۱۸ میلیون رأی انتخاب شد.»

- (۱) مفهوم مشخص‌شده قبل و بعد از ۲۴ خردادماه ۱۳۹۲، کلی است.

- (۲) مفهوم مشخص‌شده قبل از ۲۴ خردادماه ۱۳۹۲، کلی و بعد از آن جزئی است.

- (۳) مفهوم مشخص‌شده قبل از ۲۴ خردادماه ۱۳۹۲، جزئی و بعد از آن کلی است.

- (۴) مفهوم مشخص‌شده قبل و بعد از ۲۴ خردادماه ۱۳۹۲، جزئی است.

۳۷۲. کدام یک از مفاهیم زیر کلی است؟

- (۱) این مردم نازنین (۲) مجموعه اعداد طبیعی

- (۳) مجلس سنای آمریکا (۴) رهبر کبیر انقلاب

۳۷۳. در کدام گزینه فقط یک مفهوم جزئی دیده می‌شود؟

- (۱) خلیج فارس، غول چراغ جادو، این امتحان

- (۲) این ساعت، دومین پادشاه قاجار، الماس کوه نور

- (۳) لحظه سال تحویل، قاتل رئیس‌جمهور ترومن، پری دریایی

- (۴) دانشکده علوم انسانی، آن قلعه زیبا، سیمرغ بلورین

۳۷۴. چه تعداد از مفاهیم مشخص شده کلی است؟

«روزی شخصی برای تهیه شیر خشک کودکش دست به دزدی زد. بعد از آن دستگیرش کردند: صاحب شیر خشک‌ها علاوه بر شیر خشک‌های دزدیده شده که به دزد بخشید، مقدار دیگری هم به او شیر خشک داد و پشت شیشه مغازه‌اش نوشت: شیر خشک از امروز رایگان است.»

- (۱) یک (۲) سه (۳) پنج (۴) هفت

۳۷۵. درباره مفهوم خدا می‌توان گفت:

- (۱) چون یک مصداق دارد جزئی است.

- (۲) چون می‌تواند چند مصداق داشته باشد کلی است.

- (۳) چون رسم خاص است جزئی است.

- (۴) چون قابل صدق بر کثیرین است کلی است.

۳۷۶. در بین مفاهیم زیر به ترتیب چند مفهوم جزئی و چند مفهوم کلی وجود دارد؟

«دختر من - امسال - ضامن آهو - ملت ایران - در این خانه - بلندترین قلعه ایران - این خانه - خلیج فارس - سیندرلا»

- (۱) هفت - دو (۲) نه - صفر (۳) چهار - پنج (۴) هشت - یک

۳۷۷. مفاهیم مشخص شده در کدام گزینه مثل هم نیستند؟

- (۱) مسیحیان در انجیل، خدا را با نام پدر می‌خوانند.

- (۲) دانش‌آموزان این کلاس، بهترین دانش‌آموزان منطقه هستند.

- (۳) همان نام پرنده سعادت و مخفف هواپیمایی ملی ایران است.

- (۴) ایران، بزرگ‌ترین کشور و قدرتمندترین کشور در آسیا است.

۳۷۸. در عبارت «امروز در مقاله‌ای که در روزنامه شهروند خواندم به جای «علی دایی» از لفظ «آقای گل آسیا» استفاده شده بود: انگار می‌خواستند حجم مقاله را بیشتر کنند.» از میان مفاهیم مشخص شده، مفهوم کلی و مفهوم جزئی وجود دارد.

- (۱) سه - دو (۲) دو - سه (۳) یک - چهار (۴) چهار - یک

۳۷۹. در کدام گزینه واژه مشخص شده با توجه به مفهوم کلی جمله می‌تواند هم جزئی باشد هم کلی؟

- (۱) حافظ، شاعر قرن ۸ است.

- (۲) خطر سقوط بهمن در بهمن زیاد است.

- (۳) آذر در آذر به دنیا آمد.

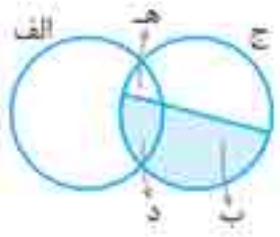
- (۴) این سه نقطه دارد.

۳۸۰. هرگاه مفهومی فقط یک فرد خارجی داشته باشد اما ذهن بتواند افراد دیگری برای آن فرض کند، یک مفهوم _____ است: مانند _____

- (۱) کلی - مولود کعبه (۲) جزئی - مولود کعبه (۳) کلی - سیمرغ (۴) جزئی - سیمرغ

۴۳۷. به ترتیب نسبت بین «ماشین» و «بارکش» مانند نسبت کدام دو مفهوم است و میان دو مفهوم «تعریف» و «تصور» کدام نسبت برقرار است؟

- (۱) اروپایی و مسیحی - تساوی
(۲) لباس و سبز - عموم و خصوص من وجه
(۳) غیر آسیایی و غیر آفریقایی - تباین
(۴) درخت و پرتقال - تساوی

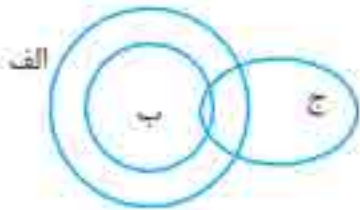

۴۳۸. کدام گزینه با توجه به شکل روبه‌رو نادرست است؟

- (۱) نسبت میان «ب» و «د»، عموم و خصوص مطلق است.
(۲) نسبت میان «ب» و «الف»، عموم و خصوص من وجه است.
(۳) نسبت میان «ب» و «ج»، عموم و خصوص من وجه است.
(۴) نسبت «ها» با «د» و «ب»، تباین است.

۴۳۹. در چه حالاتی از نسب اربع بین «الف» و «ب»، تصدیق «هر الف ب است» نادرست است؟

- (۱) تباین - من وجه
(۲) تباین - مطلق
(۳) تباین - من وجه - مطلق
(۴) تباین

۴۴۰. کدام گزینه می‌تواند بیانگر رابطه نشان داده‌شده در شکل روبه‌رو باشد؟

- (۱) الف (آسیایی - ب) غیر ایرانی (ج) غیر تهرانی
(۲) الف (غیر تهرانی - ب) غیر ایرانی (ج) آسیایی
(۳) الف (آسیایی - ب) غیر تهرانی (ج) غیر ایرانی
(۴) الف (غیر ایرانی - ب) غیر تهرانی (ج) آسیایی

۴۴۱. کدام گزینه درباره دو مفهوم کلی که مصداق مشترک دارند، نادرست است؟

- (۱) ممکن است مصداق غیر مشترک هم داشته باشند.
(۲) تنها ۲ حالت از نسبت‌های چهارگانه بین آن‌ها ممکن است.
(۳) ممکن است فقط یکی از آن‌ها مصداق غیر مشترک داشته باشد.
(۴) تنها مفهومی که مصداق غیر مشترک داشته باشد، عام خواهد بود.

۴۴۲. در مورد دو مفهوم که نسبت عموم و خصوص من وجه دارند، نمی‌توان گفت:

- (۱) همه مصداق یکی جزء مصداق دیگری نیست.
(۲) برخی مصداق یکی جزء مصداق دیگری است.
(۳) برخی مصداق یکی جزء مصداق دیگری نیست.
(۴) همه مصداق یکی جزء مصداق دیگری است.

۴۴۳. در عبارت «هر کشوری از چند استان تشکیل می‌شود و هر استان شامل چند شهر و روستا است»، بین مفاهیم مشخص شده چه نسبتی برقرار است؟

- (۱) تساوی
(۲) تباین
(۳) مطلق
(۴) من وجه

۴۴۴. مثال نقض مثالی است که یک حکم کلی و عمومی را باطل می‌کند. این روش را برای ابطال ادعا در مورد کدام یک از نسبت‌های چهارگانه نمی‌توان استفاده کرد؟

- (۱) تساوی
(۲) تباین
(۳) عموم و خصوص مطلق
(۴) عموم و خصوص من وجه

۴۴۵. در کدام گزینه می‌توان یکی از نسبت‌های چهارگانه را پیدا کرد؟

- (۱) آقای گل - گل آقا
(۲) مویز - مویز - برگ
(۳) علی دایی - فوتبالیست
(۴) کتاب - این کتاب

۴۴۶. اگر بین دو مفهوم، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار باشد و بین مفهوم خاص و مفهومی دیگر، نسبت تباین وجود داشته باشد، رابطه بین مفهوم عام و مفهوم سوم چیست؟

- (۱) عام و خاص مطلق
(۲) تباین
(۳) تساوی
(۴) عام و خاص من وجه

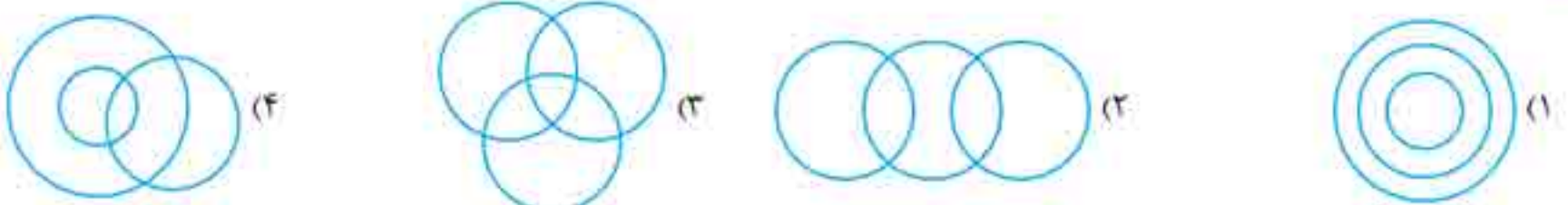
۴۴۷. درباره نسبت‌های چهارگانه نمی‌توان گفت:

- (۱) اگر دایره مصداق دو کلی بر هم منطبق باشد، رابطه آن‌ها تساوی است.
(۲) دو مفهوم کلی «تصور» و «تصدیق» با اینکه اجزای تشکیل دهنده دیگری هستند، اما تباین دارند.
(۳) از اینکه بعضی شکل‌ها مثلث نیستند، نمی‌توان گفت که رابطه آن‌ها عموم و خصوص من وجه است.
(۴) اگر نسبت بین دو مفهوم، عموم و خصوص مطلق باشد، مفهوم عام کلی و مفهوم خاص جزئی خواهد بود، مانند انسان و علی.

۴۴۸. اگر بین دو مفهوم، عام و خاص مطلق برقرار باشد و بین مفهوم «خاص» و «مفهوم سومی» عام و خاص من وجه برقرار باشد، بین دو مفهوم «عام» و «مفهوم سوم» چه نسبتی از نسبت‌های چهارگانه نمی‌تواند برقرار باشد؟

- (۱) فقط عام و خاص مطلق
(۲) عام و خاص من وجه یا مطلق
(۳) تساوی یا تباین
(۴) عام و خاص من وجه یا تباین

۴۴۹. کدام گزینه بیانگر نسبت بین سه مفهوم «غیر ژاپنی»، «غیر ایرانی» و «آسیایی» است؟

۹۸۱. کدام گزینه درباره هدف خطابه درست است؟

- (۱) درک حقیقت و اقناع دیگران درباره حقیقت است.
- (۲) ممکن است در جدل به عنوان روش استفاده شود.
- (۳) شکست مخاطب در بحث درباره حقیقت است.
- (۴) توجیه یک مسئله درباره حقیقت است.

۹۸۲. در کدام یک از استدلال‌ها، بهتر است مخاطب غافل گیر شود؟

- (۱) برهان (۲) جدل (۳) تمثیل (۴) استقرا

۹۸۳. عدم پیش‌بینی نتیجه استدلال از طرف مخاطب یکی از _____ است که در _____ مطرح می‌شود.

- (۱) روش‌های استدلال - غلبه بر دیگران
- (۲) اهداف استدلال - غلبه بر دیگران
- (۳) اهداف استدلال - اقناع دیگران
- (۴) درک حقیقت - غلبه بر دیگران

۹۸۴. درباره استدلال نمی‌توان گفت:

- (۱) تمثیل، استقرا و قیاس به حصر عقلی اقسام استدلال هستند.
- (۲) تنها راه رسیدن به یقین قیاس است.
- (۳) استقرا همیشه نتیجه‌اش عام‌تر از مقدمات است.
- (۴) اگر نتیجه و مقدمه یک استدلال جزئی باشند، یک استدلال تمثیلی است.

۹۸۵. به ترتیب استدلال «کلی از جزئی»، «جزئی از جزئی»، «جزئی از کلی» در کدام گزینه به درستی ترسیم شده است؟

- (۱) استقرا - تمثیل - قیاس
- (۲) تمثیل - استقرا - قیاس
- (۳) استقرا - تمثیل - استقرا
- (۴) استقرا - استقرا - تمثیل

۹۸۶. در علوم انسانی همانند علوم تجربی در پی _____ هستیم؛ استدلال‌های به کار رفته در این علوم، _____ است و در میان تجمع اعتراض آمیز برای پذیرش

مطلبی، سخنران به دنبال _____ است و امروزه _____ علاوه بر تمامی روش‌های اقناعی مانند گذشته شامل _____ نیز می‌شود. (کانون فرهنگی آموزش)

(۱) فهم حقایق علمی - برهانی - قانع کردن - اقناع دیگران - خطابه

(۲) غلبه بر دیگران در تحقیقات علمی - جدلی - اعتراف به شکست - روش فن بیان - برهان

(۳) فهم حقایق علمی - خطابی - غلبه بر بحث - روش خطابی - جدل

(۴) غلبه بر دیگران در تحقیقات علمی - برهانی - روش فن بیان - برهان - خطابه

۹۸۷. کدام یک از کاربردهای استدلال، به ترتیب هدف سه فن «خطابه»، «جدل» و «برهان» چیست؟

- (۱) غلبه بر دیگران - اقناع دیگران - درک حقیقت
- (۲) غلبه بر دیگران - درک حقیقت - اقناع دیگران
- (۳) اقناع دیگران - غلبه بر دیگران - درک حقیقت
- (۴) اقناع دیگران - درک حقیقت - غلبه بر دیگران

۹۸۸. کدام یک از گزینه‌های زیر، از ویژگی‌های روش آفتابی (اقناع دیگران) است؟

- (۱) در این روش، اقناعی سعی داریم دیگران وادار به پذیرش عقاید و افکار شوند.
- (۲) در این روش، مقدمات را طوری مطرح می‌کنیم که دیگران سخنان ما را بپذیرند و هدف، شکست دادن طرف مقابل است.
- (۳) در اقناع دیگران، به دنبال قانع کردن افراد، برای پذیرش مطلبی یا انجام دادن عملی هستیم.
- (۴) در این روش، در پی قانع کردن دیگران از طریق غلبه کردن بر آن‌ها در بحث و گفت‌وگو هستیم.

۹۸۹. در تبلیغات _____ به کار برده می‌شوند.

- (۱) برهان و مغالطه تعمیم شتاب‌زده
- (۲) جدل و مغالطه تعمیم شتاب‌زده
- (۳) برخی از روش‌های اقناعی
- (۴) انواع روش‌های غلبه بر دیگران در بحث

۹۹۰. به ترتیب _____ و _____ در مناظرات و فهم حقایق علمی کاربرد دارند.

- (۱) جدل - برهان (۲) خطابه - برهان (۳) خطابه - تمثیل (۴) جدل - تمثیل

(کانون فرهنگی آموزش)

۱.۳۲ چند مورد از ابیات زیر، بیان‌کننده یک قضیه شرطی هستند؟

- گر یکی وفا کنی صنما صد وفا کنم / و تو جفا کنی من کی جفا کنم
- یک جام شراب صد دل و دین ارزد / یک جرعه می مملکت چین ارزد
- اگر به زلف دراز تو دست ما نرسد / گناه بخت پریشان و دست کوتاه است
- ساقیا گردان کن آخر آن شراب صاف را / محو کن هست و عدم را بردان این لاف را
- مست آبی و عذر آری آزار چنین خوش تر / نوری و نهان از من موری و رمان از من
- اگر روم ز پیش فتنه‌ها برانگیزد / و طلب بنشینیم به کینه بر خیزد

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

(کانون فرهنگی آموزش)

۱.۳۳ حملی یا شرطی بودن هر یک از عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- (الف) خوشه‌های خشم در سال ۱۹۳۹ منتشر شد و جایزه پولیتزر را از آن خود کرد.
- (ب) جوینده، لزوماً یابنده نیست، اگر خدا نخواهد.
- (ج) بیش از دو میلیون نفر در مراسم خاکسپاری ویکتور هوگو حاضر شدند.
- (د) اگر چه‌گوآرا در اکتبر ۱۹۶۷ در بولیوی نمی‌بود، دستگیر نمی‌شد.
- (ه) اساس فلسفه، در دوران نوگرایی انسان است.

- (۱) قضیه حملی - قضیه شرطی - قضیه حملی - قضیه حملی - قضیه حملی
(۲) قضیه حملی - قضیه شرطی - قضیه حملی - قضیه حملی - قضیه شرطی - قضیه حملی
(۳) قضیه شرطی - قضیه شرطی - قضیه حملی - قضیه حملی - قضیه شرطی
(۴) قضیه حملی - قضیه حملی - قضیه شرطی - قضیه شرطی - قضیه حملی

۱.۳۴ کدام گزینه قضیه شرطی است؟

- (۱) به خدا اگر من بودم
- (۲) دل بر کسی میند که دل بسته تو نیست
- (۳) حباب‌وار براندازم از نشاط کلاه
- (۴) طریق درویشان ذکر است و تشکر

۱.۳۵ در کدام گزینه، هر دو عبارت، قضیه حملی هستند؟

- (۱) الا یا ایها الساقی چرا پیشم نمی‌آیی؟ - ز دانش دل پیر برنا بود
- (۲) به کجا چنین شتابان - پروانه شدم وقتی که با گل گشتم
- (۳) از محبت خارها گل می‌شود - زاهد نصیحت که کنی از برای خویش؟
- (۴) بنی آدم سرشت از خاک دارند - دوش مرغی به صبح می‌نالید

۱.۳۶ در کدام گزینه، هر دو عبارت قضیه حملی است؟

- (۱) ز دانش دل پیر برنا بود - دل در کسی میند که دل بسته تو نیست
- (۲) هرگاه فلز حرارت ببیند منبسط می‌شود - حباب‌وار براندازم از نشاط کلاه
- (۳) همای اوج سعادت به دام ما افتد - دل عاشق به پیغامی بسازد
- (۴) دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند - گربه مسکین اگر پر داشتی، تخم گنجشک از زمین برداشتی

۱.۳۷ در کدام گزینه هر دو نوع قضیه وجود ندارد؟

- (۱) گر به تیغم بزنی با تو مرا خصمی نیست / خصم آنم که میان من و تیغت سپر است
- (۲) افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب زمینی که بلند است
- (۳) اگر از آمدنم رنجه نگردهد خویش / بر دم از دیده قدم سازم و آیم سویت
- (۴) خواهی که در آیی تو، بگذار عراقی را / کاندل حرم جانان جز یار نمی‌گنجد

(داخل ۹۵)

۱.۳۸ تفاوت اصلی قضایای شرطی با قضایای حملی کدام است؟

- (۱) مشروط بودن حکم (۲) ترکیب قضیه از دو جمله (۳) استفاده از ادات شرط (۴) مشروط بودن اجزای قضیه

۱.۳۹ کدام یک از عبارات‌های زیر، یک قضیه حملی است؟

- (۱) توانا بود هر که دانا بود (۲) دانا را از نادان وحشت است (۳) دانش طلب و بزرگی آموز (۴) تو یگو هیچ مرا یادت هست

۱.۴۰ سروکار منطق با جمله‌هایی است که متحمل صدق و کذب _____ که به آن، جمله _____ اطلاق می‌شود و آنجا که فید و شرطی در کلام باشد یا

برعکس، به ترتیب قضایای _____ و _____ رقم می‌خورد. (سراسری خارج ۹۰)

- (۱) نباشد - خبری - حملیه - شرطیه (۲) نباشد - انشایی - حملیه - شرطیه (۳) باشد - انشایی - شرطیه - حملیه (۴) باشد - خبری - شرطیه - حملیه

(داخل ۹۳)

۱.۴۱ در کدام مورد، هر دو عبارت، قضیه حملی است؟

- (۱) ز دانش دل پیر برنا بود - دل در کسی میند که دل بسته تو نیست
- (۲) بنی آدم سرشت از خاک دارند - طریق درویشان ذکر است و شکر
- (۳) اگر دنیا نباشد دردمندیم - نادان را از دانا وحشت است
- (۴) دوش مرغی به صبح می‌نالید - چگونه آدمی هستی

(سراسری خارج ۹۴)

۱.۴۲ می‌توان درباره قضایا گفت:

- (۱) از محتوا و شکل‌های بسیار متنوعی برخوردارند.
- (۲) محتوای آن‌ها بسیار متنوع و شکل آن‌ها محدود است.
- (۳) محتوا و شکل‌های گوناگون دارند که از چند راه محدود کسب می‌شود.
- (۴) بسته به اینکه چه محتوایی داشته باشند، ضوابط خاصی بر آن‌ها حاکم است.

۱۳۱۶. در «عکس مستوی» کدام یک از محصورات چهارگانه، کمیت قضیه تغییر نمی‌کند؟

- (۱) موجبه جزئیه و سالبه کلیه (۲) سالبه کلیه و سالبه جزئیه (۳) سالبه جزئیه و موجبه کلیه (۴) موجبه کلیه و موجبه جزئیه

۱۳۱۷. «عکس مستوی لازم الصدق» قضیه «بعضی انسان‌ها باسواد نیستند» کدام است؟

- (۱) بعضی باسوادها انسان نیستند. (۲) هر انسانی باسواد است. (۳) هیچ انسانی باسواد نیست. (۴) عکس لازم‌الصدق ندارد.

۱۳۱۸. در «عکس مستوی»، کدام جزء قضیه، در بعضی موارد ثابت است و در بعضی موارد تغییر می‌کند؟

- (۱) کیف (۲) موضوع و محمول (۳) کم (۴) صدق

۱۳۱۹. «عکس مستوی» و «نقیض» قضیه «بعضی از فوتبالیست‌ها شناگرند» به ترتیب کدام است؟

- (۱) بعضی شناگرها فوتبالیست هستند؛ بعضی فوتبالیست‌ها شناگر نیستند. (۲) بعضی شناگرها فوتبالیست هستند؛ هیچ فوتبالیستی شناگر نیست. (۳) بعضی فوتبالیست‌ها شناگر نیستند؛ بعضی شناگرها فوتبالیست نیستند. (۴) بعضی فوتبالیست‌ها شناگر نیستند؛ هیچ شناگری فوتبالیست نیست.

۱۳۲۰. کدام یک از قضایای زیر نه «متضاد» دارد و نه «عکس مستوی»؟

- (۱) هیچ موتورسواری نابینا نیست. (۲) بعضی اروپایی‌ها مسلمان هستند. (۳) برخی کتاب‌ها آموزنده نیستند. (۴) هر انسان متعهدی نسبت به مردم دلسوز است.

۱۳۲۱. هرگاه بدانیم که قضیه «هر الف غیر ب است» صادق است، در مورد صدق یا کذب قضایای «بعضی غیر ب الف است»، «هیچ غیر ب الف نیست» و «بعضی

(سراسری ۹۴)

الف غیر ب است»، به ترتیب می‌توان گفت:

- (۱) قابل تشخیص نیست - قابل تشخیص نیست - صادق است. (۲) صادق است - کاذب است - قابل تشخیص نیست. (۳) قابل تشخیص نیست - کاذب است - قابل تشخیص نیست. (۴) صادق است - کاذب است - صادق است.

(سراسری ۹۳)

۱۳۲۲. هرگاه در یکی از محصورات، عکس مستوی گاهی درست باشد و گاهی نادرست

- (۱) باید از موارد نادرست آن صرف نظر کرد. (۲) به این معنی است که آن محصوره عکس لازم‌الصدق ندارد. (۳) عکس نقیض آن هم همین‌طور خواهد بود. (۴) درستی عکس بر اساس محتوا در نظر گرفته می‌شود.

۱۳۲۳. حفظ کیفیت قضیه و تغییر کمیت آن، منضم به تغییر جای موضوع و محمول، موجب دستیابی به _____ قضیه می‌شود و تقابل _____ فقط بین دو

قضیه کلی حاکم است.

- (۱) عکس مستوی - تداخل (۲) نقیض - تضاد (۳) عکس مستوی - تضاد (۴) نقیض - تداخل

(سراسری ۹۶)

۱۳۲۴. هرگاه قضیه «هر الف ب است»، را عکس کرده و سپس نقیض عکس آن را بسازیم، کدام قضیه به دست می‌آید؟

- (۱) بعضی ب الف نیست. (۲) هیچ ب الف نیست. (۳) بعضی غیر ب الف است. (۴) بعضی غیر الف ب است.

۱۳۲۵. استدلال کدام گزینه واجد مغالطه است؟

- (۱) بعضی انسان‌ها نویسنده هستند چون همه نویسندگانشان اند. (۲) بعضی مسلمانان شیعه هستند پس بعضی شیعیان مسلمان اند. (۳) چون برخی لباس‌ها سبز نیستند پس برخی سبزه‌ها لباس نیستند. (۴) به این دلیل که هیچ انسانی خزنده نیست پس هیچ خزنده‌ای انسان نیست.

(کانون فرهنگی آموزش)

۱۳۲۶. اگر «بعضی الف ب است» نقیض قضیه‌ای باشد عکس مستوی اصل این قضیه کدام است؟

- (۱) هیچ الف ب نیست. (۲) بعضی ب الف است. (۳) هیچ ب الف نیست. (۴) عکس مستوی لازم‌الصدق ندارد.

۱۳۲۷. در مبحث عکس، چه چیزی بررسی می‌شود و کدام موارد باید جابه‌جا شوند تا عکس ساخته شود؟

- (۱) رابطه یک قضیه با عکس خودش - محمول و نسبت (۲) مقایسه دو قضیه با هم - موضوع و محمول (۳) رابطه یک قضیه با عکس خودش - موضوع و محمول (۴) مقایسه دو قضیه با هم - موضوع - نسبت

۱۳۲۸. کدام یک از قضایای زیر نه متضاد دارد و نه عکس مستوی لازم‌الصدق؛ اما نقیض دارد؟

- (۱) هیچ موتورسواری نابینا نیست. (۲) بعضی ایرانی‌ها مسلمان اند. (۳) بعضی گل‌ها خوشبو نیستند. (۴) هر پرستویی پرنده است.

۱۳۲۹. اگر متضاد قضیه‌ای «هیچ مرغی حلال گوشه‌ت نیست» باشد، عکس مستوی و متناقض اصل این قضیه به ترتیب کدام یک از اقسام قضایای محصوره

خواهند بود؟

- (۱) موجبه جزئیه - موجبه کلیه (۲) سالبه کلیه - سالبه جزئیه (۳) موجبه جزئیه - سالبه جزئیه (۴) سالبه کلیه - موجبه جزئیه

۱۳۳۰. عکس مستوی کدام یک از قضیه‌های زیر درست بیان نشده است؟

- (۱) هیچ عقابی حشره نیست؛ هیچ حشره‌ای عقاب نیست. (۲) هر ایرانی وطن دوست است؛ بعضی وطن دوست‌ها ایرانی هستند. (۳) بعضی سنگ‌ها آهنی هستند؛ بعضی آهنی‌ها سنگ هستند. (۴) بعضی حیوانات گربه نیستند؛ بعضی گربه‌ها حیوان نیستند.

۱۳۳۱. با توجه به قضایای «بعضی ماشین‌ها گران قیمت هستند» و «هر هنرمندی صورت‌نگر است» به ترتیب کدام گزینه رابطه تداخل و عکس مستوی هر یک

از این قضایا را بیان می‌کند؟

- (۱) بعضی ماشین‌ها گران قیمت نیستند، هر گران قیمتی ماشین است؛ هیچ هنرمندی صورت‌نگر نیست و هر صورت‌نگری هنرمند است. (۲) هیچ ماشینی گران قیمت نیست، بعضی گران قیمت‌ها ماشین هستند، بعضی هنرمندان صورت‌نگر هستند، هر صورت‌نگری هنرمند است. (۳) هر ماشینی گران قیمت است، بعضی گران قیمت‌ها ماشین هستند، بعضی هنرمندان صورت‌نگر هستند، بعضی صورت‌نگران هنرمند هستند. (۴) هیچ ماشینی گران قیمت نیست، هر ماشینی گران قیمت است، هیچ هنرمندی صورت‌نگر نیست، هر صورت‌نگری هنرمند است.

۱۹۷۷. کدام عبارت جمله زیر را به درستی کامل می کند؟

- «با اینکه در نگاه اول، نیازی به طرح پرسش های فلسفی و پاسخ به آن ها در زندگی عادی و روزانه نیست، ولی...»
- (۱) انسان ذاتاً متفکر است، همه افراد به صورت طبیعی و ذاتی به این پرسش ها توجه می کنند.
 - (۲) پاسخ به این پرسش ها، نحوه زندگی، رفتار و گفتار ما را شکل می دهند.
 - (۳) همه انسان ها با دقت و تأمل به دنبال یافتن پاسخ های درست برای پرسش های فلسفی خود هستند.
 - (۴) شایسته است که افراد عالم و دانشمندان، پاسخ های دقیق و درستی به این پرسش ها بدهند.

۱۹۷۸. کدام یک در مورد پرسش های فلسفی و تفکر در مورد آن ها درست است؟

- (۱) انسان در طول زندگی خود، همواره به طور جدی به آن ها توجه می کند.
- (۲) ضرورتی عام و همگانی است و لازمه زندگی هر انسانی است.
- (۳) دانشمندان علوم گوناگون تجربی، می توانند پاسخ های مناسبی به این پرسش ها بدهند.
- (۴) در زندگی عادی و روزانه نیازی به طرح این پرسش ها نیست.

۱۹۷۹. کدام گزینه بیانگر تأثیر تفکر فلسفی بر زندگی روزمره انسان است؟

- (۱) تغییر در رفتار و گفتار بر اساس پاسخ به سؤالات فلسفی
- (۲) بازسازی از اشتغالات روزمره در صورت پیگیری در پیدا کردن پاسخ ها
- (۳) بدون تأثیر بر زندگی روزمره و جریان عادی زندگی و داشتن مسیر جداگانه
- (۴) بی معنا شدن زندگی عادی در صورت پیدا کردن پاسخ های سؤالات فلسفی

(کانون فرهنگی آموزش)

۱۹۸۰. کدام یک از گزینه های زیر، در رابطه با تفکر فلسفی نادرست است؟

- (۱) پاسخ ما به پرسش های فلسفی نحوه زندگی، رفتار و گفتار ما را شکل می دهد.
- (۲) پرداختن به تفکرات فلسفی و اندیشیدن یک ضرورت عام و همگانی است.
- (۳) پیروزی در عرصه تفکرات فلسفی در گرو ورزیدگی عقلی و پرداختن به امور روزمره و معمولی است.
- (۴) هر انسانی باید توان فکری خود را در جهت تفکرات فلسفی تقویت کند.

(کانون فرهنگی آموزش)

۱۹۸۱. آنچه که به نحوه زندگی انسان شکل می دهد، چیست و چگونه به دست می آید؟

- (۱) رها شدن از حیرت و سرگردانی با استفاده از تجربه دیگران
- (۲) پاسخ به پرسش های بنیادی از طریق تفکر فلسفی
- (۳) پرداختن جدی به پرسش های غیربنیادی از طریق استدلال کردن
- (۴) از بین بردن دغدغه خاطر از طریق تفکر فلسفی

۱۹۸۲. در مسیر درست تفکر فلسفی کدام گام پس از «جست و جو برای پاسخ سؤال ها»، قرار دارد؟

- (۱) آگاهی از نادانسته ها
- (۲) ارائه استدلال صحیح
- (۳) داشتن معیار برای پذیرش پاسخ
- (۴) تشخیص مسائل مهم از مسائل فرعی

۱۹۸۳. کدام یک از گزینه های زیر ترتیب تفکر فلسفی را به درستی بیان کرده است؟

- (۱) حیرت ← تفکر در اندوخته ها ← طرح سؤال های اساسی
- (۲) برخورد با مسئله ← طرح سؤال های اساسی ← حیرت
- (۳) تفکر در اندوخته ها ← طرح سؤال های اساسی ← دریافت فلسفی
- (۴) حیرت ← تفکر در اندوخته ها ← دریافت فلسفی

۱۹۸۴. علت عبارت زیر در کدام گزینه بیان شده است؟

«برخی انسان ها با دقت و تأمل و پشتکار در پی یافتن پاسخ های درست برای پرسش های فلسفی برمی آیند و تا زمانی که به پاسخ های قانع کننده ای نرسند، از پا نمی نشینند.»

- (۱) زیرا پاسخ به پرسش های فلسفی نحوه زندگی، رفتار و گفتار انسان ها را شکل می دهد و زندگی انسان ها را با هم متفاوت می کند.
- (۲) زیرا این دسته از انسان ها کارشان تقلید از دیگران نیست.
- (۳) زیرا این دسته از انسان ها همواره در تلاش اند تا از تنگنای ظواهر و محسوسات عبور کنند.
- (۴) زیرا تفکر فلسفی ضرورتی عام و همگانی است.

۱۹۸۵. چرا برخی انسان ها تا زمانی که به پاسخ قانع کننده ای برای سؤالات بنیادین نرسند، از پا نمی نشینند؟

- (۱) زیرا تفکر فلسفی و اندیشیدن درباره این قبیل سؤال ها ضرورتی عام و همگانی است.
- (۲) زیرا آنچه منجر به دریافت فلسفی می شود تلاش فکری و پاسخ دقیق به این سؤالات است.
- (۳) زیرا پاسخ ما به این پرسش ها نحوه زندگی ما را شکل می دهند.
- (۴) زیرا این پرسش ها مسائل اصلی زندگی و مایه ورزیدگی عقلی هستند.

۱۹۸۶. همه موارد زیر لازمه «تفکر در اندوخته ها» هستند؛ به جز

- (۱) طرح سؤال های اساسی
- (۲) برخورد با مسئله
- (۳) حیرت و شگفتی
- (۴) دریافت فلسفی

۱۹۸۷. چه پدیده ای سبب دچار شدن ما به حیرت و شگفتی می شود؟

- (۱) طرح سؤال های اساسی
- (۲) خرق عادات
- (۳) مواجهه با تناقض در افکار
- (۴) مواجهه با مسائل

۱۹۸۸. در کدام گزینه مراحل رسیدن به دریافت فلسفی از امور و مسائل، به درستی ذکر شده است؟

الف) تفکر در اندوخته ها	ب) حیرت	ج) طرح سؤال های اساسی	د) برخورد با مسئله
۱) الف ← د ← ج ← ب	۲) الف ← ج ← د ← ب	۳) ج ← ب ← الف ← د	۴) د ← ب ← ج ← الف

۳۱۵۷. کدام گزینه درباره فلسفه‌ای که طی قرن‌های ۱۳ تا ۱۵ میلادی در اروپا ترویج می‌شد، درست است؟

(۱) این فلسفه اتکای کامل به ابن‌سینا و ابن‌رشد داشت.

(۲) ترویج این فلسفه موجب آشنایی مجدد و بی‌واسطه غرب با فلسفه ارسطویی شد.

(۳) از قرن ۱۶ دیدگاه‌های تجربه‌گرا نیز در کنار این فلسفه رشد کردند.

(۴) یک کشیش انگلیسی از مروجان این فلسفه بود.

۳۱۵۸. در کدام گزینه به ترتیب نام یکی از پیشگامان رشد ارسطوگرایی در اروپا و نام یکی از رهبران کلیسای کاتولیک آمده است؟

(۱) استاد توماس آکوئیناس - راجر بیکن

(۲) توماس آکوئیناس - توماس آکوئیناس

(۳) توماس آکوئیناس - راجر بیکن

(۴) استاد توماس آکوئیناس - توماس آکوئیناس

۳۱۵۹. کدام گزینه درباره توماس آکوئیناس درست است؟

(۱) پاپ لویی شانزدهم فلسفه او را ستایش کرده است.

(۲) او در قرن سیزدهم میلادی متولد شد و در همان قرن از دنیا رفت.

(۳) او چندان به‌عنوان یک شخصیت مذهبی مطرح نبود.

(۴) آکوئیناس با اندیشه‌های شیخ‌الرئیس آشنا بود اما با ابن‌رشد نه.

۳۱۶۰. بر اساس نظریه ابن‌سینا کدام گزاره یک حمل ضروری محسوب نمی‌شود؟

(۱) مثلث شکل سه‌ضلعی است.

(۲) انسان حیوان ناطق است.

(۳) اسب موجود است.

(۴) جوهر جنس‌الاجناس است.

۳۱۶۱. یکی از فیلسوفان بزرگ اروپا به نام _____ که با فلسفه ابن‌سینا آشنا بود مسئله _____ را در اروپا گسترش داد.

(۱) توماس آکوئیناس - سنخیت علت و معلول

(۲) توماس آکوئیناس - مغایرت وجود و ماهیت

(۳) آلبرت کیپر - سنخیت علت و معلول

(۴) آلبرت کیپر - مغایرت وجود و ماهیت

۳۱۶۲. کدام یک از گزینه‌های زیر پایه برهان وجوب و امکان ابن‌سینا است؟

(۱) سنخیت علی و معلولی

(۲) مغایرت وجود و ماهیت

(۳) تشکیک وجود

(۴) وجوب علی و معلولی

۳۱۶۳. فارابی و ابن‌سینا به _____ وجود و ماهیت در _____ اشاره کردند؛ زیرا آن‌ها دو _____ نیستند.

(۱) تمایز - ذهن - مفهوم مختلف

(۲) تمایز - خارج - موجود جداگانه

(۳) وحدت - خارج - موجود جداگانه

(۴) وحدت - ذهن - مفهوم مختلف

۳۱۶۴. بین «وجود» و «چیستی» رابطه _____ برقرار است که در صورت تحقق هستی می‌توان دلایل آن را در _____ جست‌وجو کرد.

(۱) ضرورت - حس و تجربه

(۲) امکان - عقل عملی

(۳) ضرورت - شهود درونی

(۴) امکان - عقل محض

۳۱۶۵. برجسته‌ترین فیلسوف و متکلم قرون وسطی چه کسی بود؟

(۱) سنت آگوستین

(۲) آلبرت کیپر

(۳) توماس آکوئیناس

(۴) راجر بیکن

۳۱۶۶. پایه برهان وجوب و امکان ابن‌سینا، پیش‌تر در کدام یک از آثار ارسطو ذکر شده است؟

(۱) مابعدالطبیعه

(۲) ارغنون

(۳) لوطیقا

(۴) اخلاق نیکوماخوس

۳۱۶۷. افرادی نظیر آلبرت کیپر و راجر بیکن از طریق ابن‌رشد با فلسفه _____ آشنا شدند.

(۱) توماس آکوئیناس

(۲) ابن‌سینا

(۳) افلاطون

(۴) ارسطو

۳۱۶۸. کدام عبارت درباره فارابی درست است؟

(۱) از فلاسفه بزرگ اسلامی است که به عینیت وجود و ماهیت، توجه ویژه کرد.

(۲) وی پیش از ابن‌سینا به تغایر میان مفهوم وجود و ماهیت پی برد و هر یک را جزء دیگری دانست.

(۳) او مقدم بر ابن‌سینا به تغایر میان دو مفهوم وجود و ماهیت به‌طور ویژه تأکید کرد.

(۴) از فلاسفه بزرگ اسلامی است که به عدم ترکیب مفهوم ماهیت و وجود در یک شیء اذعان داشت.

۳۱۶۹. کدام اصل فلسفی مبنای برهان خداشناسی سینوی و کدام اصل پایه برهان خداشناسی توماس آکوئیناس است؟

(۱) مغایرت وجود و ماهیت، اصل علیت

(۲) اصل وجوب و امکان، مغایرت وجود و ماهیت

(۳) اصل وجوب و امکان، اصل علیت

(۴) مغایرت وجود و ماهیت، مغایرت وجود و ماهیت

۳۱۷۰. فلسفه آلبرت کیپر و راجر بیکن حدوداً از کدام یک از فلاسفه متأثر بود؟

(۱) توماس آکوئیناس

(۲) ابن‌رشد

(۳) ابن‌سینا

(۴) ابن‌سینا و توماس آکوئیناس

۳۱۷۱. ارسطو در کدام اثر خود به تفکیک وجود از ماهیت اذعان داشت و ابن‌سینا بحث وی را با چه عنوانی پی گرفت؟

(۱) منطقی شفا - زیادت وجود بر ماهیت

(۲) مابعدالطبیعه - عینیت وجود و ماهیت

(۳) ارغنون - عینیت وجود و ماهیت

(۴) متافیزیک - زیادت وجود بر ماهیت

۳۱۷۲. از اساسی‌ترین آراء فلسفی که مبنای یکی از براهین ابن‌سینا در اثبات وجود خدا، قرار گرفت، چیست، ابن‌سینا برهانش را چه نامید و از جمله فلاسفه

اروپایی که این اصل را در اروپا گستراند، کیست؟

(۱) مغایرت وجود و ماهیت - وجوب و امکان - آلبرت کیپر

(۲) زیادت وجود بر ماهیت - وجوب و امکان - توماس آکوئیناس

(۳) مغایرت وجود و ماهیت - صدیقین - توماس آکوئیناس

(۴) زیادت وجود بر ماهیت - وجوب و امکان - آلبرت کیپر

علیت

- یک رابطه وجودی است ← علت به معلول وجود می دهد ← معلول قبل از رابطه وجود ندارد. درک آن عقلی است.
- مصادیق آن را با حس و تجربه هم می توان شناخت.
- هر حادثه ای (چیزی که وجودش ذاتی نیست - حادثه) علتی دارد.
- یکی از کهن ترین مسائل فلسفی است.
- شاید نخستین مسئله ای باشد که فکر بشر را به خود مشغول کرده است.
- همه علوم مختلف در نتیجه به دنبال علتها بودن به وجود آمده اند.
- با استفاده از قاعده ترجیح بلامرّح محال است (از اصل امتناع اجتماع و ارتفاع دو نقیض ناشی می شود). اثبات می شود.

ضرورت علی معلولی (وجوب علی معلولی)

- علت به معلول خود، وجوب وجود می دهد.
- تا وجوب بالغیر نباشد، وجود معلول ممکن، ممتنع است.

سنخیت بین علت و معلول

- هر علتی معلول خاصی دارد و از هر علتی هر معلولی صادر نمی شود.
- الزام و پایبندی به این اصل در رفتار همه انسانها (حتی منکران آن) دیده می شود.
- پشتوانه عقلی نظم دقیق جهان و مبنای تحقیقات علمی برای کشف این نظم است.

برخی نتایج علیت و سنخیت

- ۱ نبود اتفاق ۲ وجود نظم و پیوستگی ۳ امکان پیش بینی رخدادها ۴ امکان پیشگیری از حوادث ۵ امکان پژوهش و تحقیق ۶ وجود علم و قانون علمی ۷ تنظیم امور زندگی

نظر فیلسوفان درباره علیت

فیلسوف	گرایش فلسفی	اعتقاد به علیت	چگونگی درک علیت	ملاک نیازمندی اشیا به علت	عینی و ذهنی
دکارت	عقل گرا	دارد	واقعی است و ادراک آن عقلی است و عقل بدون دخالت حس به صورت فطری آن را درک می کند.	-	عینی
بیکن و تجربه گرایان غیر از هیوم	تجربه گرا	دارد	واقعی است و ادراک آن تجربی است که حاصل مشاهده حسی و توالی پدیدهها است.	-	عینی
هیوم	تجربه گرا	ندارد	نه با عقل و نه با حس درک نمی شود. تداعی ذهنی ناشی از عادت ذهن به تکرار پدیدههای مکرر است.	-	ذهنی
کانت	عقل گرا (جمع بین عقل و تجربه)	دارد	جزء ساختار ذهن است ← انسان نمی تواند اشیا را در قالب آن درک نکند ← یک امر ذهنی است نه عینی	-	ذهنی
ابن سینا	عقل گرا	دارد	کاملاً عقلی درک می شود، اما درک مصادیق آن می تواند تجربی هم باشد.	امکان ذاتی (ماهوی) = ممکن الوجود بودن ذات و ماهیت اشیا	عینی
ملاصدرا	عقل گرا	دارد	کاملاً عقلی درک می شود، اما درک مصادیق آن می تواند تجربی هم باشد.	امکان فقری (فقر وجودی) = فقیر و وابسته بودن اشیا	عینی

۴.۲۷. کهن‌ترین و بنیادی‌ترین اصل فلسفی صدرایی به ترتیب کدام مورد است؟

- (۱) مغایرت وجود و ماهیت - اصالت وجود
(۲) علیت - اصالت وجود
(۳) علیت - مغایرت مفهوم وجود و ماهیت
(۴) مغایرت وجود و ماهیت - علیت

۴.۲۸. وحدت و کثرت در اشیا به ترتیب شامل کدام مفاهیم است و کدام وجه تمایز و کدام وجه مشترک را دربردارد؟

- (۱) ماهیت - وجود - ماهیت - وجود
(۲) وجود - ماهیت - ماهیت - وجود
(۳) ماهیت - وجود - وجود - ماهیت
(۴) وجود - ماهیت - ماهیت - وجود

۴.۲۹. اگر بپذیریم که اصالت نه با وجود باشد و نه با ماهیت، کدام نتیجه دقیق‌تری است؟

- (۱) واقعیت خارجی یگانه نخواهد بود.
(۲) واقعیات متناقض خواهند بود.
(۳) هیچ واقعیتی وجود ندارد.
(۴) هیچ چیز را نمی‌توان شناخت.

۴.۳۰. اگر وجود مفهوم مشترک میان تمام هستی است پس مسئله اختلاف و تمایز موجودات بر مبنای فلسفه صدرایی چگونه حل می‌شود؟

- (۱) تشکیک وجود (۲) اصالت وجود (۳) اشتراک معنوی وجود (۴) مغایرت وجود و ماهیت

۴.۳۱. اگر بپذیریم که وجود یا ماهیت اصیل باشند، کدام عبارت نتیجه درست‌تری به ما می‌دهد؟

- (۱) تمام واقعیات‌ها ذهنی می‌باشد.
(۲) اصل مغایرت وجود و ماهیت ابطال می‌شود.
(۳) یا واقعیات‌های متضادی در خارج مواجه می‌شویم.
(۴) واقعیت امر سومی خواهد بود.

۴.۳۲. از پر رونق‌ترین حوزه‌های فلسفی معاصر در ایران از آن کیست و کدام یک به نکات تازه‌تر از فلسفه صدرایی اشاره داشت؟

- (۱) علامه طباطبایی - امام خمینی
(۲) امام خمینی - شهید مطهری
(۳) علامه طباطبایی - شهید مطهری
(۴) امام خمینی - امام خمینی

۴.۳۳. از فلاسفه معاصر ایران که ارکان ماتریالیسم را مورد نقادی قرار داد کیست و ماحصل جلسات مختلف ایشان با هائری کربن چه کتابی است؟

- (۱) شهید مطهری - اصول فلسفه و روش رئالیسم
(۲) علامه طباطبایی - شیعه
(۳) علامه طباطبایی - اصول فلسفه و روش رئالیسم
(۴) شهید مطهری - شیعه

۴.۳۴. کدام گزینه درباره علامه طباطبایی نادرست است؟

- (۱) فعالیت‌های علمی علامه پس از گسترش اندیشه‌های مارکسیسمی و ضد ماتریالیستی در ایران آغاز شد.
(۲) فعالیت‌های علامه مقارن با ورود اندیشه‌های جدید اروپایی به ایران رخ داد.
(۳) در اصول فلسفه و روش رئالیسم، فلسفه اسلامی را علاوه بر نقد ماتریالیسم ارائه داد.
(۴) تفسیر المیزان کتابی بی‌نظیر در زمینه قرآن کریم است که توسط علامه طباطبایی نگاشته شد.

۴.۳۵. تفاوت حکمت متعالیه و حکمت اشراق در چیست؟

- (۱) الفت با وحی الهی و قرآن کریم
(۲) بهره‌گیری از شهود قلبی
(۳) استفاده از استدلال و برهان عقلی
(۴) داشتن مسلک عرفانی

۴.۳۶. بنیادی‌ترین اصل فلسفی ملاصدرا چیست و درباره چه چیزی بحث می‌کند؟

- (۱) اصالت وجود - واجب‌الوجود
(۲) اصالت وجود - واقعیات
(۳) واجب و ممکن - واجب‌الوجود
(۴) واجب و ممکن - واقعیات

۴.۳۷. مفهوم تشکیک در مبانی کدام فیلسوف نیست؟

- (۱) ملاصدرا (۲) شیخ اشراق (۳) ابن‌سینا (۴) فارابی

۴.۳۸. کدام گزینه در رابطه با تشکیک درست نیست؟

- (۱) حقیقت واحد مشکک، مراتب و درجاتی دارد.
(۲) تشکیک در وجود، شدت و ضعف داشتن وجود است.
(۳) تشکیک از ترکیب وجود و غیر وجود حاصل می‌شود.
(۴) شدت و ضعف نور، خارج از حقیقت نور نیست.

۴.۳۹. آخرین دستاورد فلسفه اسلامی ... است.

- (۱) فلسفه مشاء (۲) اصول فلسفه و روش رئالیسم
(۳) حکمت اشراق (۴) حکمت متعالیه

۴.۴۰. فلسفه در ابتدا چه رقیبی داشت و هدف آن چه بود؟

- (۱) علم کلام - متکلمین می‌خواستند از طریق شرع مقدس دین با فلاسفه مخالفت کنند.
(۲) علم عرفان - عرفا می‌خواستند از طریق کشف و شهود به حق واصل شوند.
(۳) علم کلام - متکلمین می‌خواستند از طریق عقل و استدلال از معارف دینی دفاع کنند.
(۴) علم عرفان - عرفا می‌خواستند از طریق سیر و سلوک معنوی، فلسفه و تعقل را طرد کنند.

۴.۴۱. فیلسوفان بزرگی که در دوران صفویه ظهور کردند چه کسانی بودند؟

- (۱) میرداماد - شیخ بهایی - میرفندرسکی - ملاصدرا
(۲) شیخ بهایی - ابو سعید ابوالخیر - میرداماد - میرفندرسکی
(۳) میرفندرسکی - شیخ مفید - ملاصدرا - میرداماد
(۴) شیخ اشراق - ملاصدرا - میرداماد - شیخ بهایی

درس ۱

پایه دهم

۱. گزینه ۲

این عبارت از کتاب دانش‌نامه‌ی علایی ابن‌سینا برگرفته شده است و به این معنا است که منطق ابزاری است در خدمت سایر دانش‌ها. یعنی منطق، تولید علم نمی‌کند؛ بلکه مانند شاقول بنایی دانشی است برای سنجش اعتبار علوم دیگر.

۲. گزینه ۴

با به‌کارگیری ترازو، دقت تشخیص خطا در اندازه‌گیری وزن بالا می‌رود؛ به همین صورت یا به‌کارگیری علم منطق نیز دقیق‌تر می‌توان عوامل لغزش فکر را تشخیص داد.

۳. گزینه ۳

علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است، منطق نام دارد.

۴. گزینه ۲

منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از خطاهای اندیشه را نشان دهند.

۵. گزینه ۱

منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از خطاهای اندیشه را نشان دهند.

۶. گزینه ۲

منطق دانان کوشیده‌اند با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها، راه‌های جلوگیری از آن‌ها را نشان دهند.

۷. گزینه ۲

قسمت اول و دوم همه گزینه‌ها درست است. هر چند اگر سؤال بهترین گزینه را مطالبه می‌کرد، قسمت اول گزینه ۲ بهترین می‌بود.

بررسی گزینه‌ها **گزینه ۱**: منطق تلاش می‌کند از هر گونه خطای عمدی و غیرعمدی جلوگیری کند. **گزینه ۲**: از آنجا که منطق در فلسفه کاربرد دارد، فلسفه نیز می‌تواند در کاهش خطای اندیشه مؤثر واقع شود. **گزینه ۳**: قواعد منطق توسط منطق دانان کشف شده‌اند و نه وضع. **گزینه ۴**: جلوگیری از مغالطه یا سفسطه نیاز به دانستن منطق ندارد و به‌صورت طبیعی هم می‌تواند اتفاق بیفتد. کاربرد منطق در تفکر نتیجه‌اش سریع‌تر و دقیق‌تر اندیشیدن است.

۸. گزینه ۳

تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق بتوانیم خطاهای ذهن را که بی‌شمارند تشخیص دهیم.

۹. گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها **گزینه ۱**: قواعد راهنمایی و رانندگی طبیعی نیستند. **گزینه ۲**: قواعد ذهن مانند اجزای یک ساختمان نیستند، بلکه این مواد و اجزا از علوم دیگر به‌دست می‌آیند. **گزینه ۳**: علم منطق باعث تسریع قواعد ذهن نمی‌شود.

۱۰. گزینه ۱

همان‌گونه که در علم پزشکی انواع بیماری‌ها و روش‌های پیشگیری و درمان را بیان می‌کنند، در علم منطق نیز به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از مغالطات را بیان می‌کنند.

۱۱. گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها **گزینه ۲**: علم منطق از خطاهای اندیشه جلوگیری نمی‌کند، بلکه به‌کار بستن آن باعث جلوگیری از خطای اندیشه می‌شود. **گزینه ۳**: منطق علمی کاربردی است که در سراسر زندگی کاربرد دارد. **گزینه ۴**: محتوای لازم برای تفکر توسط سایر علوم فراهم می‌شود.

۱۲. گزینه ۴

هدف اصلی و تأکید اصلی منطق آموزش شیوه درست اندیشیدن است و سایر گزینه‌ها از فروع همین هدف هستند.

۱۳. گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها **گزینه ۱**: با فکر است که دانش و شناخت بشر توسعه می‌یابد. **گزینه ۲**: علم و ادراک به دو دسته تصور و تصدیق تقسیم می‌شوند. **گزینه ۳**: در تفکر اشتباهاتی رخ می‌دهد که به وسیله منطق می‌توان از برخی از آن‌ها جلوگیری کرد. **گزینه ۴**: تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

۱۴. گزینه ۲

تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است تا از این طریق بتوانیم خطاهای ذهنی را که بی‌شمارند تشخیص دهیم.

۱۵. گزینه ۳

تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

۱۶. گزینه ۱

مغالطات مثل بیماری‌هایی هستند که باید از دچار شدن به آن‌ها برحذر بود؛ از این رو دانستن آن‌ها برای منطق‌دان لازم است تا بتواند با آن‌ها مبارزه کند.

۱۷. گزینه ۲

تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است و اندیشیدن در دو حیطه اصلی تعریف و استدلال انجام می‌پذیرد.

۱۸. گزینه ۲

خطاهای ذهن یا مغالطات (سفسطه) بی‌شمارند.

۱۹. گزینه ۳

مغالطات مانند بیماری‌هایی هستند که باید از دچار شدن به آن‌ها برحذر بود. در علم منطق نیز انواع مغالطات معرفی می‌شوند و به همراه بیان قوانین حاکم بر ذهن، روش‌های جلوگیری از آن‌ها نیز بیان می‌شود؛ اما تأکید منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن است.

نکته: مغالطه‌ها بی‌شمارند و نمی‌توان از همه آن‌ها جلوگیری کرد.

۲۰. گزینه ۲

ذهن انسان به‌صورت طبیعی براساس قواعدی می‌اندیشد و منطقی رفتار می‌کند، اما همواره در معرض لغزش قرار دارد و این لغزش‌ها، یعنی اندیشیدن برخلاف قواعد ذهن.

۲۱. گزینه ۲

انسان به‌طور طبیعی قواعد منطق را رعایت می‌کند و لازم نیست حتماً از علم منطق آگاهی داشته باشد.

۲۲. گزینه ۴

گرچه ذهن انسان به‌طور طبیعی منطقی رفتار می‌کند و بدون دانستن نام‌های این قواعد آن‌ها را در زندگی خود به‌کار می‌برد، اما ذهن همواره در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده یا تعریف دقیق اصطلاحات خاص، دچار اشتباه می‌شود.

۲۳. گزینه ۳

آشنایی با قواعد اندیشیدن نتیجه به‌کار بستن منطق نیست، بلکه مقدم بر به‌کار بستن آن است.

۲۴. گزینه ۴

منطق دانان این قواعد را مشخص کرده‌اند، نه ابداع و اختراع.

بررسی سایر گزینه‌ها **گزینه‌های ۱ و ۲**: بی‌ربط هستند. **گزینه ۳**: تیز لفظ مطالعه (به جای رعایت) باعث غلط بودن آن شده است.

۲۵. گزینه ۳

همان‌طور که انگلیسی‌زبان‌ها قواعد زبان انگلیسی را طراحی و ابداع نمی‌کنند، بلکه با بررسی روش تکلم، قواعد آن را کشف می‌کنند. منطق دانان نیز قواعد ذهن را کشف و تدوین می‌کنند.

توجه: کار منطق‌دان در آموزش شبیه کار مربی رانندگی است، نه در پدید آوردن.

۳۵۶. گزینه ۳

مفهوم کلی مفهومی است که طبق تعریف قابلیت صدق بر افراد متعدد را دارد. بررسی سایر گزینه‌ها گزینه ۱: مفهوم کلی می‌تواند مصداق متعدد نامتناهی داشته باشد؛ مثل عدد. گزینه ۲: وقتی دو مفهوم کلی از جهت صدق بر افرادشان با هم مقایسه شوند، نسبت‌های چهارگانه به وجود می‌آیند. گزینه ۴: مفاهیم کلی می‌توانند بی‌مصداق، تک‌مصداق و چندمصداقی باشند.

۳۵۷. گزینه ۱

مفهوم کلی مفهومی است که قابلیت انطباق بر مصداق متعدد را داشته باشد. در اینجا واژه وقت در هر دو عبارت این قابلیت را دارد.

۳۵۸. گزینه ۱

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: کلی یا جزئی - کلی یا جزئی - کلی - کلی. گزینه ۲: کلی - کلی - کلی - کلی. گزینه ۳: کلی - کلی - کلی - کلی. گزینه ۴: کلی - کلی - کلی - کلی.

۳۵۹. گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: کلی - جزئی - جزئی (می‌تواند نام خاص یک کاخ در آمریکا در نظر گرفته شود). - جزئی (پلاک خانه مانند اسم خاص به مفهوم تشخیص می‌دهد). - جزئی (اسم خاص است). گزینه ۲: کلی - کلی - جزئی (اسم خاص است). گزینه ۳: کلی - جزئی (اسم خاص است). - جزئی (اسم خاص است). - کلی

۳۶۰. گزینه ۴

در گزینه ۴، چون مفهوم «جرخ و فلک» مورد اشاره قرار گرفته و با واژه «ای» تشخیص یافته است، جزئی محسوب می‌شود.

۳۶۱. گزینه ۴

مفاهیم جزئی چون در تعریف کاربرد ندارند و نمی‌توانند روشن‌کننده مفاهیم دیگر باشند در منطق اهمیت زیادی ندارند.

۳۶۲. گزینه ۳

مفهوم کلی که در خارج یک مصداق دارد، هم می‌تواند کلی باشد و هم می‌تواند جزئی باشد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

مثال‌هایی که برای گزینه ۱ آورده شده است، هر دو کلی هستند. (رد گزینه ۱)

۳۶۳. گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: مفاهیم جزئی را از راه‌های مختلفی می‌توان شناخت که یکی از آن‌ها نشان دادن مصداق خارجی آن‌ها است. گزینه ۲: در منطق بیش از بقیه مفاهیم، مفاهیم کلی مورد توجه‌اند؛ چون در تعریف استفاده می‌شوند. گزینه ۳: مفاهیم جزئی حتی اگر معلوم باشند نمی‌توانند مفهوم مجهولی را معلوم کنند؛ پس در تعریف به کار نمی‌روند. گزینه ۴: نسبت‌های چهارگانه از مقایسه دو مفهوم کلی به دست می‌آیند.

۳۶۴. گزینه ۴

اگر مفهومی هیچ مصداقی در خارج نداشته باشد، می‌تواند کلی باشد (مانند دیو) و می‌تواند جزئی باشد (مانند سیندرلا) و اگر مفهومی یک مصداق داشته باشد و نتواند مصداق دیگر داشته باشد، می‌تواند کلی باشد (مانند خدا) و می‌تواند جزئی باشد (مانند این میز).

۳۶۵. گزینه ۴

نکته: وقتی در جمله از ما کلی و جزئی بودن مفاهیم خواسته می‌شود باید با توجه به مفهوم جمله، کلی و جزئی را انتخاب کنیم نه اینکه مفاهیم را بیرون از جمله بررسی کنیم.

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: کلی - کلی. گزینه ۲: کلی - کلی. گزینه ۳: کلی - کلی - جزئی. گزینه ۴: جزئی - جزئی - جزئی.

۳۶۶. گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: جزئی (اسم خاص) - کلی - جزئی (اسم خاص). گزینه ۲: کلی - کلی - جزئی (اسم خاص). گزینه ۳: کلی - کلی - کلی. گزینه ۴: جزئی (اسم خاص) - جزئی (اسم خاص) - کلی.

۳۶۷. گزینه ۴

گزینه‌های ۱، ۲ و ۳، همگی اسم خاص هستند؛ پس جزئی‌اند و مفهوم «حیوان شبيه‌کشنده» کلی است.

نکته: ممکن است گفته شود حیوان شبيه‌کشنده فقط اسب است، پس یک مصداق دارد؛ در نتیجه جزئی است. این اتفاق دو مشکل دارد:

۱. مفهوم اسب مصداق حیوان شبيه‌کشنده نیست؛ بلکه اسب در عالم خارج موجودات مصداق آن است.

۲. مگر مفهومی که یک مصداق داشته باشد، جزئی است؟

۳۶۸. گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: مفهوم خدا و الله دو مفهوم هستند که اولی کلی و دومی جزئی است و مصداق یکسان دارند. گزینه ۲: مفاهیم کلی مانند دیو و مفاهیم جزئی هم مانند سیندرلا. گزینه ۳: مفاهیم کلی می‌توانند تک‌مصداقی باشند و مفاهیم جزئی هم می‌توانند تک‌مصداقی باشند. گزینه ۴: مفاهیم جزئی نمی‌توانند مصداق مختلفی داشته باشند.

۳۶۹. گزینه ۳

مفاهیم «میدان آزادی»، «دماوند» و «دریای خزر» اسم خاص هستند، پس جزئی‌اند.

۳۷۰. گزینه ۴

سردر باغ ملی یک مفهوم کلی است چون قابل صدق بر کثیرین است و نه اسم خاص است و نه خود واژه موردنظر است و نه این و آن دارد. (حذف گزینه‌های ۲ و ۳) این مفهوم درست است که یک مصداق دارد اما می‌تواند مصداق‌های متعدد هم داشته باشد. (حذف گزینه ۱)

۳۷۱. گزینه ۱

چه قبل و چه بعد از مشخص شدن مصداق برای مفهوم «رئیس‌جمهور ایران» می‌توان مصداق دیگری برای آن فرض کرد؛ بنابراین این مفهوم همواره کلی است.

۳۷۲. گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: این و آن دارها حتماً جزئی‌اند. گزینه ۲: اسم‌های خاص، جزئی‌اند. گزینه ۳: اسم‌های خاص، جزئی‌اند. گزینه ۴: نه این و آن دار است، نه اسم خاص است و نه خود واژه؛ پس کلی است.

۳۷۳. گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: جزئی - کلی - جزئی. گزینه ۲: جزئی - کلی - جزئی. گزینه ۳: کلی - کلی - کلی. گزینه ۴: کلی - جزئی - کلی.

۳۷۴. گزینه ۴

چون مشخص نیست که شخص چه کسی است، پس کلی است و وقتی شخصی کلی باشد، کودک او و ضمیر او که به شخص برمی‌گردند هم کلی هستند. صاحب شیرخشک‌ها کلی است؛ چون مصداق معینی ندارد. شیرخشک‌های دزدیده‌شده هم کلی هستند؛ چون مشخص نیست مصداق آن‌ها دقیقاً چه مقدار و چه چیزی هستند.

مفهوم امروز کلی است؛ چون امروز در متن یعنی فردای «روزی» و چون «روزی» مشخص نیست که چه روزی است، فردای آن هم مشخص نیست؛ پس کلی است.

۳۷۵. گزینه ۴

مفهوم خدا یک مفهوم کلی است. (حذف گزینه‌های ۱ و ۳) علت کلی بودن قابلیت صدق بر کثیرین در ذهن است نه اینکه می‌تواند چند مصداق واقعی داشته باشد یا نداشته باشد. (حذف گزینه ۲)

۳۷۶. گزینه ۳

مفاهیم جزئی: ملت ایران - این خانه - خلیج فارس - سیندرلا مفاهیم کلی: دختر - ضامن آهو - در این خانه - بلندترین قله ایران - اسفال

۴۷۰. گزینه ۴

بین مثلث و متساوی الاضلاع رابطه منوجه برقرار است چون بعضی مثلث‌های متساوی الاضلاع هستند و بعضی نیستند و بعضی متساوی الاضلاع‌ها مثلث هستند و بعضی نیستند. (رد گزینه‌های ۲ و ۳) و این هر دو با مفهوم شکل نسبت عموم و خصوص مطلق دارد. (رد گزینه ۱)

۴۷۱. گزینه ۲

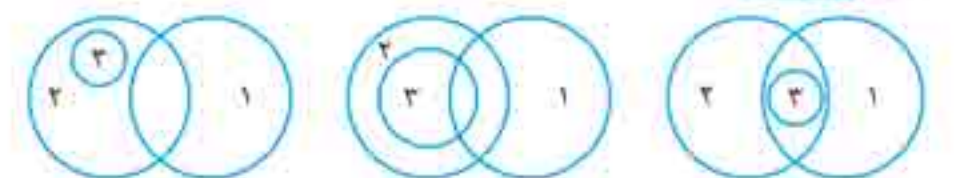
اگر رابطه بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق باشد (الف عام و ب خاص)، پس «هر ب الف است»، «بعضی الف ب است» و «بعضی الف ب نیست». با این توضیح «هیچ غیر الف ب نیست» و «هیچ ب غیر الف نیست» پس نسبت تباین است و «بعضی غیر ب الف است»، «بعضی غیر ب الف نیست»، «بعضی الف غیر ب است» و «بعضی الف غیر ب نیست» پس نسبت عموم و خصوص منوجه است.

۴۷۲. گزینه ۳

رابطه بین «شکل» و «مثلث» مطلق است.

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: منوجه است چون بعضی اول‌ها فرد هستند و بعضی نیستند و برعکس. گزینه ۲: مطلق است چون هر قورباغه مهره‌دار است اما هر مهره‌دار قورباغه نیست. گزینه ۳: منوجه است چون بعضی کتاب‌ها کاغذی هستند و بعضی نیستند و برعکس. گزینه ۴: تباین است چون هیچ حشره‌ای خرچنگ نیست و برعکس.

۴۷۳. گزینه ۱

۴۷۴. گزینه ۱

هیچ ۳، ۱ نیست و هیچ ۱، ۳ نیست. تباین

بعضی ۳، ۲ است و بعضی ۳، ۲ نیست
بعضی ۲، ۳ است و بعضی ۲، ۳ نیست

۴۷۵. گزینه ۳

واژه شیر مشترک لفظی است و سه معنا دارد:

۱. نوعی مایع خوراکی ۲. نوعی حیوان ۳. وسیله‌ای برای کنترل جریان مایعات. بین این سه مفهوم (معنا) نسبت تباین وجود دارد.

۴۷۶. گزینه ۱

آیا هر برگ درخت است؟ خیر
آیا هر درختی برگ است؟ خیر
آیا بعضی برگ‌ها درخت هستند؟ خیر

۴۷۷. گزینه ۱

اشتراک دو مفهوم در برخی مصادیق و عدم اشتراک در برخی مصادیق، عموم و خصوص منوجه است؛ مثل کارگر و دانش‌آموز - سفید و لباس. اشتراک دو مفهوم در همه مصادیق، تساوی است؛ مثل آدم و انسان - مسلمان و معتقد به نبوت حضرت رسول (ص). عدم اشتراک دو مفهوم در هیچ‌یک از مصادیق، تباین است؛ مثل تعریف و استدلال - تصور و تصدیق.

۴۷۸. گزینه ۲

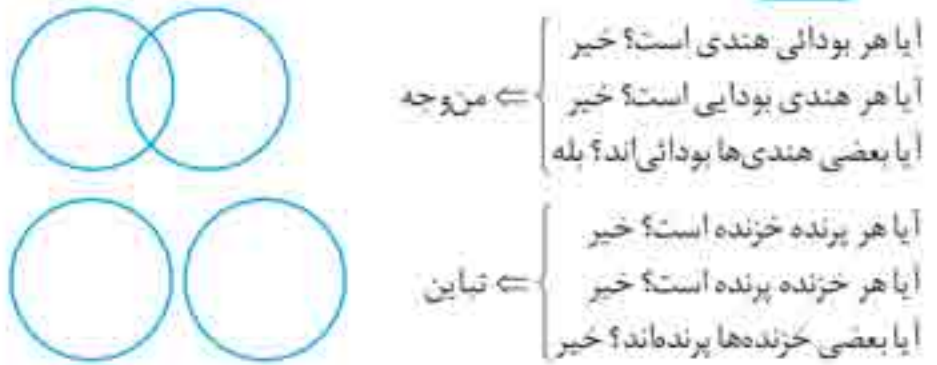
بین شکل و مثلث رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است و شکل عام و مثلث خاص است، پس دایره کوچک مثلث و دایره بزرگ شکل را نشان می‌دهند و غیر شکل بیرون دایره بزرگ خواهد بود.

۴۷۹. گزینه ۲

اگر بین دو مفهوم «الف» و «ب» عموم و خصوص مطلق (الف عام و ب خاص) و بین دو مفهوم «ب» و «ج» عموم و خصوص منوجه وجود داشته باشد، بین «الف» و «ج» یا عموم و خصوص مطلق است (الف عام و ج خاص) یا عموم و خصوص منوجه است که در صورت اول: «هر ج الف است»، «بعضی الف ج است»، «بعضی الف ج نیست» و در صورت دوم: «بعضی الف ج است»، «بعضی الف ج نیست»، «بعضی الف ج است»، «بعضی الف ج نیست»

۴۸۰. گزینه ۱

۴۸۱. گزینه ۲

نسبت بین دو مفهوم آب و یخ تباین است، چون هیچ آبی یخ نیست و هیچ یخی آب نیست (بلکه یخ از آب است نه خود آب)؛ مثل دو مفهوم نور و لامپ، چون هیچ نوری لامپ نیست و هیچ لامپی نور نیست. (بلکه برخی لامپ‌ها نور دارند نه اینکه نور باشند.)

۴۸۲. گزینه ۲

آیا هر «عموم و خصوص مطلق» عموم و خصوص منوجه است؟ خیر
آیا هر «عموم و خصوص منوجه» عموم و خصوص مطلق است؟ خیر
آیا بعضی «عموم و خصوص منوجه» عموم و خصوص مطلق است؟ خیر

۴۸۳. گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها گزینه ۱: تباین - مطلق - منوجه - گزینه ۲: مطلق - منوجه - تباین
گزینه ۳: مطلق - مطلق - منوجه - گزینه ۴: تباین - منوجه - مطلق

۴۸۴. گزینه ۴

چون مفهوم کاخ گلستان جزئی است (اسم خاص یک کاخ) وارد بحث نسبت‌های چهارگانه نمی‌شود.

۴۸۵. گزینه ۲

اگر مرد به معنای جنس مذکر و نامرد به معنایی جنس مؤنث در نظر گرفته شود، بین آن‌ها تباین برقرار است. اگر مرد به معنای نامعرفت و نامرد به معنای بی‌معرفت در نظر گرفته شود، بین آن‌ها تباین برقرار است. اگر مرد به معنای جنس مذکر و نامرد به معنای بی‌معرفت یا مرد به معنای نامعرفت و نامرد به معنای جنس مؤنث در نظر گرفته شود، بین آن‌ها نسبت عموم و خصوص منوجه برقرار خواهد بود. همان‌طور که می‌بینید این اختلاف در نسبت‌ها ناشی از معانی مختلف این واژه‌ها یا همان اشتراک لفظ است.

۴۸۶. گزینه ۲

هر تصدیقی علم است، بعضی علم‌ها تصدیق هستند، بعضی علم‌ها تصدیق نیستند. پس رابطه علم و تصدیق عموم و خصوص مطلق است. هیچ عموم و خصوص منوجه‌ای، عموم و خصوص مطلق نیست و هیچ عموم و خصوص مطلق‌ای عموم و خصوص منوجه نیست؛ پس رابطه آن‌ها تباین است.

۴۸۷. گزینه ۱

جمله «هر الف ب است» از نسبت تساوی و مطلق حاصل می‌شود، پس فقط در این دو نسبت صادق است.

۴۸۸. گزینه ۲

در همه نسبت‌های چهارگانه دو مفهوم با هم مرتبط‌اند، اما در نسبت تباین هیچ ارتباطی بین دو مفهوم وجود ندارد.

۱۶۷۵. گزینه ۱

هر بیدادگری + سنگدل - است.
هیچ بیدادگری + عاقل + نیست.

∴ هیچ سنگدلی + عاقل + نیست. ← علامت سنگدل در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم
∴ بعضی سنگدلان - عاقل + نیستند. ← معتبر

۱۶۷۶. گزینه ۴

هر حیوای + فلز - است.

هر آهنی + فلز - است. ← حد وسط در هر دو مقدمه محمول. ← شکل دوم
حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد، پس شرط دوم رعایت نشده و نامعتبر است.

۱۶۷۷. گزینه ۲

بعضی سنگها - سیاه - هستند؛

بعضی سیاهها - جامد + نیستند.

← حد وسط در اولی محمول، در دومی موضوع. ← شکل اول

حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد، پس شرط دوم را ندارد و معتبر نیست.

۱۶۷۸. گزینه ۴

همه پرندگان + بال‌دار - هستند.

بعضی پرندگان - پروازگر - هستند. ← حد وسط در هر دو موضوع. ← شکل سوم
∴ هر بال‌داری + پروازگر - است. ← علامت بال‌دار در نتیجه مثبت است، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی بال‌دارها - پروازگر - هستند. (پرواز می‌کنند). ← معتبر

۱۶۷۹. گزینه ۲

هر زاپسی + آسیایی - است.

هر زاپسی + چشم‌بادامی - است. ← حد وسط در هر دو، موضوع. ← شکل سوم
∴ هر آسیایی + چشم‌بادامی - است. ← علامت آسیایی در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی آسیایی‌ها - چشم‌بادامی - هستند. (موجبه جزئیه). ← معتبر

۱۶۸۰. گزینه ۱

بعضی موجودات - پدیده - هستند.

هر پدیدهای + معلول - است.

∴ هر موجودی + معلول - است. ← علامت موجود در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی موجودات - معلول - هستند. ← ~~معتبر~~ ← بعضی معلول‌ها موجود هستند.

۱۶۸۱. گزینه ۳

هر پرندهای + حیوان - است.

هر پرندهای + جسم - است.

∴ هر حیوانی + جسم - است. ← علامت در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی حیوانات - جسم - هستند. (موجبه جزئیه)

۱۶۸۲. گزینه ۴

هیچ کربنی + فلز + نیست.

هر فلزی + هادی الکتریسته - است.

← حد وسط در اولی محمول و در دومی موضوع است. ← شکل اول

هیچ کربنی + هادی الکتریسته + نیست.

بعضی کربن‌ها - هادی الکتریسته + نیستند.

← در هر دو مورد علامت الکتریسته در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است، پس شرط سوم به‌طور کلی رعایت نمی‌شود و این قیاس معتبر نیست.

۱۶۸۳. گزینه ۲

هر حیوای + فلز - است. بعضی فلزها - مایع - هستند.

علامت حد وسط (فلز) در هر دو مقدمه منفی است، پس شرط دوم رعایت نشده است.

۱۶۸۴. گزینه ۲

هر گیوتری + پرند - است. هر گیوتری + دانه‌خوار - است. پس بعضی پرندگان - دانه‌خوار - هستند.

🔍 بررسی سایر گزینه‌ها

گزینه ۱: هر دو سالبه. ← عدم رعایت شرط اول

گزینه ۲: علامت حد وسط (زرد) در هر دو مقدمه منفی است. ← عدم رعایت شرط دوم
گزینه ۴:

برخی مردم - متکبر + نیستند.

هر متکبری + نادان - است.

∴ هیچ مردمی + نادان + نیست.

∴ بعضی مردم - نادان - نیستند.

← در هر دو نتیجه احتمالی علامت نادان در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

۱۶۸۵. گزینه ۴

هر طلائی + معدنی - است.

هر طلائی + گرانبها - هستند.

∴ هر معدنی + گرانبها - است. ← علامت معدنی در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی معدنی‌ها - گرانبها - هستند. ← معتبر

۱۶۸۶. گزینه ۲

برخی کتابها - مقدس - هستند. همه امامزادگان + مقدس - هستند.

علامت حد وسط (مقدس) در هر دو محمول است. ← عدم رعایت شرط دوم

۱۶۸۷. گزینه ۴

هر سیاهی سنگ است. ← ~~نقض~~ ← بعضی سیاهها - سنگ + نیستند.

هر جمادی سیاه است. ← ~~عکس~~ ← بعضی سیاهها - جماد - هستند.

حد وسط (سیاه) در هر دو موضوع. ← شکل سوم

علامت حد وسط در هر دو منفی. ← عدم رعایت شرط دوم و عدم اعتبار قیاس

۱۶۸۸. گزینه ۲

بعضی مسلمانان - ابرائی - هستند.

هر ابرائی + آسیایی - است.

∴ هر مسلمانی + آسیایی - است. ← علامت مسلمان در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی مسلمانان - آسیایی - هستند. ← معتبر ← ~~عکس مستوی~~ ← بعضی آسیایی‌ها مسلمان هستند.

۱۶۸۹. گزینه ۱

بعضی روزه‌ها - مستحب - هستند.

هیچ مستحی + واجب + نیست.

← حد وسط در اولی محمول و در دومی موضوع است. ← شکل اول

∴ هیچ روزه‌ای + واجب + نیست. ← علامت روزه در نتیجه مثبت، اما در مقدمات منفی است. ← عدم رعایت شرط سوم

∴ بعضی روزه‌ها - واجب + نیستند. (سالبه جزئی)

۱۶۹۰. گزینه ۱

بعضی قارچ‌ها - سمی - هستند.

بعضی مارها - سمی + هستند.

∴ هیچ قارچی + مار + نیست.

∴ بعضی قارچ‌ها - مار + نیستند.

← علامت مار در هر دو نتیجه احتمالی مثبت، اما در مقدمات منفی است، پس شرط سوم رعایت نشده و قیاس نامعتبر است.

من این کتاب را توصیه می‌کنم...

رتبه
۲۰
کنکور ۹۸

مائده مهجوری

بسم الله الرحمن الرحيم. این کتاب یکی از بهترین کتاب‌ها است که برای کسانی که می‌خواهند در کنکور موفق شوند، بسیار مفید است. این کتاب به سبب صحت مطالب و شیوه بیان آن، یکی از بهترین کتاب‌ها برای مطالعه است.

قطعا برای کسانی که می‌خواهند در کنکور موفق شوند، این کتاب را مطالعه کنند. این کتاب به سبب صحت مطالب و شیوه بیان آن، یکی از بهترین کتاب‌ها برای مطالعه است. این کتاب به سبب صحت مطالب و شیوه بیان آن، یکی از بهترین کتاب‌ها برای مطالعه است.

مهجوری

رتبه
۸
کنکور ۹۸

آتنا ظاهری

سلام. من آتنا ظاهری هستم. این کتاب یکی از بهترین کتاب‌ها است که برای کسانی که می‌خواهند در کنکور موفق شوند، بسیار مفید است. این کتاب به سبب صحت مطالب و شیوه بیان آن، یکی از بهترین کتاب‌ها برای مطالعه است.

آتنا ظاهری

رتبه
۸
کنکور ۹۷

نیما جواهری

تشکر می‌کنم از استاد عزیز جناب آقای سید جواد الدین جلالی نخلی که همکاران محترم آموزشی بسیار ما را در اختیار طائران آمبول قرار دادند و سلام موجود خود است که با همکاران در طرح سوالات بحث و مباحثه توانستیم تا تحلیل جزئی منبع و حتی فرموله فسخ را آن به دانش آموزان در تحلیل معنوی متن کتاب دبی باری بیام امید است که در یکی خلافت و بیرون در این کتاب برآورد خوبی در پاسخگویی به سوالات دشوار فلسفه و منطق ایجاد کند.

نیما جواهری

رتبه
۴
کنکور ۹۷

فرزاد فخار

این کتاب یکی از بهترین کتاب‌ها است که برای کسانی که می‌خواهند در کنکور موفق شوند، بسیار مفید است. این کتاب به سبب صحت مطالب و شیوه بیان آن، یکی از بهترین کتاب‌ها برای مطالعه است.

فرزاد فخار